

Izhaja vsako soboto zjutraj. Vsaka druga številka ima poučno zabavno ilustrirano prilogo „Družinski prijatelj“.

Uredništvo „Zarje“ je v Trstu, Via dei Fabbri 2. Tja je treba nasloviti vse rokopise, ki naj se objavijo v listu ali pa v prilogi. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. V nujnih slucajih se je posluževati telefona tiskarne št. 638.

ZARJA

Upravništvo „Zarje“ je v Trstu, Via dei Fabbri št. 2. Sprejema naročnice, inserate in reklamacije. Naročnina „Zarje“ s priloženo je za vse leto naprej po pošti K. 6.—, za pol leta K. 3.—.

Posamezne številke po 6 v.

Cena inseratov je 10 vinarjev za enostopno pet t vrsto. Pri večkratnem objavljenju primeren popust. Poštno - hranilničnega računa št. 64139.

Današnja številka obsega šest strani.

Občinski zastop v Dolini proti škofu.

Občinski zastop v Dolini pri Trstu je objavil v letošnji 12. številki tržaškega dnevnika precej dolgo „poslano“ pod naslovom: Nekoliko odgovora listu „Družinski prijatelj“.

Imenovani občinski zastop je bil namreč v svoji seji dne 30. novembra 1907 sklenil protest proti postopanju tržaškega škofa in njegovih duhovnov napram listu „Edinost“ in slovenski narodnosti sploh ter mu izrekel popolno nezaupanje. Pozval je škofa, naj svoje tozadevne ukaze preklicuje, češ da če bo cerkev tako postopala, da bodo siljeni moliti Boga brez takih duhovnov, ker oni da zahtevajo duhovne, ki bodo z njimi čutili in bili njihove narodnosti. Županstvu se je naložilo, da priobči ta sklep na pristojnem mestu. Dodatno se je sklenilo objaviti to v časopisih in povabiti tudi druge občinske zastope, da enako sklenejo.

O tem sklepu občinskega zastopa v Dolini je pisal „Družinski prijatelj“ v svoji 24. številki iz dne 20. dec. 1907 med drugim tudi to-le: „Za sedaj konstatiramo le, da ta sklep ni izraz občinskih odbornikov, ampak se je le s pomočjo in po nasvetu gotovih oseb utihotal med sklepe občinskega odbora. Vemo tudi, da je ta sklep napravil veliko ogorčenje med duhovščino in poštenimi lajiki dolinske občine in, kakor čujemo, bodo dali v kratkem duška svoji ogorčenosti na kompetentnem mestu.“

Ta opazka „Družinskega prijatelja“ je, kakor se vidi, občinski zastop dolinski v živo zadela, sicer bi ne bil prišel — dasi po treh tednih — s tako dolgim zagovorom.

LISTEK

V Ameriko po štruklje!

(Konec.)

Ni doglo časa ležal v senci, ko zasliši korake. „Kdo prihaja?“ pravi sam pri sebi in kaj zagleda? Zagleda velikega Indijanca, rujave polti, belih zob in oči žarečih kot živo oglje. V dolgih črnih laséh je imel pisano ptičje perje, v roki je pa držal železno sulico. Ko zagleda Jožeta, mu zakliče: „Jože vstani!“

Jože se zdajci spomni na besede kapitana, da ga bodo morebiti Indijanci spekli in pojedli, prestraši se, vender pa si misli: „Kaj mi more?“ torej še precej pogumno praša Indijanca: „Kdo pa ste vi gospod in kaj želite od mene?“

„Jaz sem Tulu Jokatan, mogočni poglavar vseh Jokatanov. Prišel sem po tebe, da greš k meni v službo.“

„K vam v službo? Kaj pa bom delal?“

„Konje boš pasel.“

„Konje imam rad. Pa kakšno plačilo mi bodeste dajali?“

„Ako bom s teboj zadovoljen, dobiš vsak dan poldrugo kilo konjskega mesa, ako bi pa s teboj ne bil zadovoljen, pa ti jih naštejemo pet in dvajset s palico.“

Ker je „Družinski prijatelj“ prenehal kot samostojen list in postal priloga „Zarje“, mora tudi „Zarja“ zanj odgovarjati.

Res pomilovati moramo občinski zastop v Dolini, da se je lotil tako nesrečne samoobrambe, s katero se ni opral, temveč le samega sebe zatožil in obsodil. Mar niso opazili gospodje občinski možje, da je „Družinski prijatelj“, ki ni mogel kot katoliški list odobravati njihovega krivičnega sklepa, skušal s svojo gori navedeno opazko vsaj nekoliko zmanjšati njih krivdo s tem, da je trdil, da niso storili tega sklepa odborniki sami iz sebe temveč zapeljani po hudobnem nasvetu od drugod. To in nič drugega je konstatiral „Družinski prijatelj“, ki je dobro znal, da niso občinski možje v Dolini tako nespametni ali pa tako hudobni, da bi sami kaj takega sklenili. Da ni bil sklep v občinski seji formalno pravilno storjen, s tem se nismo še pečali in se nam to brez vsake podlage očita. Pribiti smo hoteli le dejstvo, da je prišlo navodilo za ta zloglasni sklep od drugod in da vsled tega navedeni protest nikakor ne izraža mišljenja dolinske občine in njenih svetovalcev ter odbornikov.

Pri tej trditvi tudi ostajamo z mirnim srcem, ker vemo, da je resnična. Toda občinski zastop dolinski ne kaže biti zadovoljen s tem, ampak hoče imeti po vsej sili to sramoto in ta madež na svoji vesti, da je on sam po lastnem nagibu skoval oni krivični sklep. Ker že tako hoče, pa naj mu bo. Zato nam pa tudi občinski zastop ne more zameriti, če je ost naših izvajanj obrnjena proti njemu in ne proti glavnim in prvotnim povzročiteljem onega protesta.

Nič ne pomaga gospodom občinskim možem dolinskim, da se v podkrepitev in nekako opravičenje svojega postopanja proti

škofu sklicujejo na svoje „strogo katoliško mišljenje“ in da pišejo v dokaz tega svojega katoliškega prepričanja, kako so ob zadnjem misijonu g. nadžupan in prvi občinski možje prejeli sv. obhajilo. To vam ne bo, gospodje, čisto nič pomagalo, ker se, hvala Bogu, tudi mi precej razumemo na to, kaj spada k „strogo katoliškemu mišljenju“. Naj le sodi vsak veren katoliški Slovenec, kakšno katoliško mišljenje je to, če se kdo upa po nedolžnem javno blatiti in sramotiti svojega škofa in hujskati verno ljudstvo proti njemu in njegovim duhovnom. In to je storil občinski zastop dolinski! Kaj naj si torej mislimo o njegovem „strogo katoliškem mišljenju“? — Še bolj nesrečno so pa zadeli občinski možje, da povdarjajo, kako so pristopili ob zadnjem misijonu k božji mizi. Malce čudno sicer zveni, če se v glavnem članku političnega lista razpravlja o pripravi na vreden prejem sv. obhajila, toda ker ste nas že spravili do tega, pa recimo tudi mi eno iz katekizma. Mi verni Slovenci, ki smo res strogo katoliškega mišljenja in gremo ne le ob misijonih, ampak, če le možno, tudi večkrat v letu k sv. obhajilu, vemo dobro, da je vsakdo, ki je bližnjega v važni stvari javno sramotil in mu kradel dobro ime, tudi dolžan storjeno krivico javno popraviti in sramotenje preklicati, sicer je spoved neveljavna in se ne sme v takem stanu nihče bližati božji mizi. Je-li to storil občinski zastop dolinski? Ne! Še ponosen je na to, da je škofa in njegove duhovnike javno napadel in jim izpodkopal ugled pri vernikih! Kaj naj si torej, gospodje občinski možje, mislimo o vaši zadnji misijonski pobožnosti? Nikar nam torej ne govorite o „strogo katoliškem mišljenju“ tam, kjer ga ni!

Oglejmo si še protest sam na sebi.

„Gospod Tulu Jokatan!“ pravi smeje se Jože, „Iz te moke ne bo kruha. V Ljubljani pri „Zlati ribi“ sem dobival vsak mesec dvajset kron in pa gosposko hrano. Konjskega mesa še nisem jedel, in ako je božja volja, ga tudi nikdar jedel ne bom. Kar se pa tiče pet in dvajset s palico, naštejete jih raji vašim otrokom, ako jih imate.“

Ko Tulu Jokatan te besede zasliši, se silno razsrdi. Skoči k Jožetu, prime ga za nogo in na ves glas vpije: „Jože vstani! Jože vstani!“ Toda Jože se ne gane. Še enkrat ga prav trdo za nogo pograbi in Jože se prebudi. . . .

Začudeno pogleda, kje da je. V Ljubljani je pri „Zlati ribi“ in sicer še v postelji. Pred njim pa stoji njegov tovariš Janez. Vleče ga za nogo in ga kliče: „Jože vstani! Pet je ura.“

„Kaj si ti, Janez? Mislil sem, da je Tulu Jokatan.“ pravi Jože z velikim začudenjem.

„Ti bom že pokazal Tulu Jokatan.“ razsrdi se Janez, „spiš, kakor medved, zraven pa stokaš, kot da te mora tlačiti. Pol ure te že kličem in za nogo vlečem, pa se ne prebudiš.“

„Ne zameri“ pravi Jože še ves zaspan, „zdelo se mi je, da sem v Ameriki.“

„V Ameriki! V Ameriki!“ oponaša ga Janez, „sinoči si se ga preveč nalezel, danes se ti pa v glavi blodi. Jaz ne vem, čemu nekateri ljudje pišejo, ako niso za to?“

Ko Janez tako modruje, vstane Jože in se prične umivati. Zdaj mu je postalo v glavi čisto

in pozna, da je o svojem potovanju v Ameriko samo sanjal. Te sanje so mu pa pregnale vsako veselje do Amerike. Sicer se je tudi zdaj oblekel za na pot, toda ne v Ameriko, temveč v Smartno. Ko se opravi, pozdravi Janeza: „Z Bogom!“ „Srečno hodi!“ odgovori mu Janez, ki ni bil nič več jezen, „srečno hodi in kaj štrukljev prinesi!“

„Bom.“ odgovori Jože kratko in jo mahne proti kolodvoru. „Torej res nisem v Ameriki? Hvala Bogu, da nisem! V Ameriko pa res nikdar ne pojdem.“ Med takimi mislimi pride na kolodvor. Pa kako se začudi! Tistega policaja, katerega je videl v sanjah, zagleda v resnici. Policaj ga prijazno popraša: „No Jože! kam pa ti?“

„Po štruklje v Ameriko, sem hotel reči v Smartno.“ popravi Jože hitro in prestrašeno.

Toda policaj se mu nasmehne in reče: „Ti si pravi ptiček, le dosti štrukljev prinesi!“

Tako je tudi bilo. Drugi dan popoldne jo briše Jože ves zadovoljen doli od kolodvora proti „Zlati ribi“. V novi rudeči ruti pa nese lepo število ameriških, ne, smartenskih štrukljev. Tri je dal Janezu, druge je pa sam pohrustal. V Ameriko pa si ni več želel. Kaj je sanjal tisto noč, ko je bil namenjen iti v Ameriko, o tem ni nikomur pravil. Samo meni je povedal, pa sem ga moral poprej trikrat zagotoviti, da bom o tem molčal. In res o Jožetovih sanjah nisem še nikomur pravil in jih tudi ne bom nikomur povedal, samo — napisal sem jih.

Glasom zapisnika dotične občinske seje se je sklenil protest proti škofu in njegovim duhovnikom na predlog g. župana Pangerca, ki je utrjeval ta svoj predlog s trditvami, ki so od začetka do konca neresnične, in ki naj se tu postavijo v pravo luč!

Ni res, da oblastnija in še posebno tržaški škof zavlačuje rešenje perečega ricmanjskega vprašanja, ker prav škof tržaški je izposloval Ricmanjcem pri vladi samostojno župnijo s tako ugodnimi pogoji, da bolj ugodnih pogojev ni dobila nobena nova župnija. Ne škof in ne vlada ne zadržujejo, le Ricmanjci naj primejo, pa imajo.

Ni res, da je demoralizacije (pohujšanja) ljudstva kriv škof, ki ne samo da je Ricmanjcem pisal posebne pastirske liste, polne očetovske skrbi in opominov za nje, jim je tudi pošiljal prav dobre duhovnike, da boljših ni mogel dati, a ljudstvo, zapeljano od hujskačev jih ni maralo sprejeti, in je z njimi tako postopalo, da je prežalostno naštevati dotična dejanja.

Ni res, da cerkvena oblast skupaj z Nemci in Italijani slovenski jezik zatira v cerkvi in šoli. Kar se tiče šole, ni še nikdar cerkvena oblast zahtevala, naj se poučuje v tujem jeziku. Kar se tiče cerkve je pod sedajnim škofom ista postava, kakor je zmiraj bila, da se namreč povsod ljudstvo uči krščanski nauk, da se pridiguje, spoveduje, opominja v domačem jeziku, in se tudi ta postava povsod spolnuje. Da bi se moglo to vršiti zmiraj in povsod, je prav sedanji škof zapovedal svojim bogoslovcem, naj se v času bogoslovnih študij priučijo jezike, ki se govore v tej škofiji, — to je, Italijani se morajo učiti slovenski oziroma hrvaški jezik, Slovenci in Hrvati pa italijanskega. Ako se pa z obdolžitvijo zatiranja slovenščine v cerkvi hoče namigniti na glagolico kot liturgični jezik, opozarjamo da o liturgičnem jeziku ne določuje noben posamezen škof, ampak samo oče vsega krščanstva, papež. Tukaj torej ne pride v poštev tržaški škof. Mimogrede še omenjamo, da, ako sv. Oče papež ni dovolil Ricmanjcem glagolice, s tem ni vrgel on slovenščine iz cerkve, ker ni nobenega živega človeka, ki bi mogel dokazati, da je v Ricmanjih, razun par od duhovna Požarja nepostavno in neopravičeno petih maš, slišal katerikrat peti glagosko mašo.

Ni res, da hočejo imenovane oblastnije, torej tudi cerkvena oblast, Slovence gospodarsko in kulturno uničiti. Za tako obdolžitve ni nikjer najmanjšega povoda.

Ni res, da je tržaški škof udaril „po slovenskih listih“, nasprotno je dejanska resnica, da je priporočal in z veseljem odobril ustanovitev slovenskega katoliškega tiskovnega društva, ki naj s pomočjo tiska na podlagi krščanskih načel širi med Slovenci prosveto in pospešuje narodov gmetni in dušni napredek. S povdarjanjem krščanskih načel se ne nasprotuje ne narodnosti, ne pravi kulturi in ne pravičnemu, gmetnemu napredku, ampak vse to se urejuje in blagodejno pospešuje.

Ni res, da je škof prepovedal duhovnikom in vernikom čitati list „Edinost“. Prepovedal je svojim duhovnikom ta list čitati in ga gmetno in literarno podpirati, in to iz važnih vzrokov, ki so navedeni v dotičnem dekretu, namreč zavoljo zadržanja „Edinosti“ v ricmanjski aferi in ker duhovne sploh pred čitatelji označuje kot nasprotnike škofove in zra-

ven hinavske strahopetneže. Ako je razne napade na škofa res pisal kak duhovnik, se radi tega ni smelo dolžiti duhovščine sploh. Konečno je dekret škofov do duhovščine gledè lista „Edinost“ zgolj notranja cerkvena in stanovska zadeva, v katero se nima vtikati noben občinski zastop.

Ni res, da je škof priporočal čitanje italijanskih, da celo judovskih listov. Še nikdar ni nobenemu Slovencu priporočal, naj čita italijanske liste in nikdar nobenemu katoličanu sploh, naj čita židovske liste.

Ni res, da je škofu ljubši italijanski žid, kakor slovenski katoličan. Ta krivična psovka je skrajno onečaščenje škofa, še zlobnejša zato, ker prihaja iz ust katoličana.

Ni res, da hoče škof zanesti prepir in strankarstvo med svoje vernike, pač pa zmiraj opominja k miru in medsebojni ljubezni med posameznimi verniki in narodi na podlagi spolnovanja božjih in cerkvenih postav.

Obdolžitve torej, na podlagi katerih je občinski zastop dolinski obsodil svojega škofa, so neresnične od prve do zadnje, zato je ta obsodba krivična in isti zastop je z njo, kolikor je od njega odvisno, vzel po krivici čast in poštenje svojemu škofu, in to ne samo pred občinstvom, katero zastopa, ampak pred vsem slovenskim občinstvom, ker je sklenil to obsodbo objaviti v časopisih, in da bo to delo res popolno do viška, je sklenil povabiti tudi druge občinske zastope, naj enako sklenejo!

K sklepu moramo opozoriti še na neko okolnost, ki se nam zdi posebno značilna. Občinski zastop dolinski je storil svoj zloglasen in krivičen sklep že 30. novembra, a poslal ga je škofu še le 31. decembra in sicer, kakor pravi zapisnikar, v **novoletno darilo**. Tu naj sodi slovenska javnost, je-li tako postopanje še možato in resno! Iz zapisnikarjevih besed bi človek sklepal, da je hotel občinski zastop res nekaj važnega skleniti v blagor občine in slovenskega naroda. Saj poroča občinski tajnik, da je župan predlagaje nezaupnico škofu „začel govoriti v jako vznešenih besedah in da se mu je poznalo na obrazu, da njegova izvajanja uprav kipe iz srca pošteno mislečega rodoljuba, kateremu je dobrobit narodna in spoštovanje narodnih pravic pred vsem drugim na srečo“. In ta tako važen sklep, ki je imel po njih mnenju osrečiti dolinsko občino in ves slovenski narod, so pustili občinski možje ležati kar ves mesec v občinskem uradu! Kam se je skrilo ta čas „srce pošteno mislečega rodoljuba“, da je vso stvar tako zavleklo, mesto da bi hitro opozorilo slovensko javnost na nevarnost, ki ji preti od grozovitega tržaškega škofa in njegovih duhovnov, ter pozvalo čim prej njegovo ekscelenco, da prekliče svoj dekret proti „Edinosti“?

Dovolj! Jasno je vsakemu, da je vse hvalisanje rodoljubja občinskega zastopa dolinskega le puhla fraza. S svojim odlaganjem protesta do novega leta je občinski zastop jasno pokazal, da mu s svojim sklepom ni za blagor občine, ampak da je hotel po navodilu in želji nekaterih hujskačev dati škofu in njegovi duhovščini za novo leto eno krepko „pod nos!“ Sramota! Vedno se človek, kaj novega nauči; da pa imajo občinski zastopi tudi nalogo norče-

vati se za novo leto s škofom in duhovniki, tega do danes — odkritosrčno povedano — nismo vedeli!

No, škof ne išče časti pri ljudeh, ker dobro ve, da je drugi „ki jo išče in ki bo vse sodil“. Občinski zastop v Dolini pa je s svojim protestom proti škofu dosegel prav nasprotno od tega, kar je želel. Škof ni osramočen, pač pa je osramočen občinski zastop, in tega sramotnega madeža vsled svojega krivičnega in nemožatega postopanja si ne bo mogel kmalu izbrisati. Pomagalo mu ga bo izbrisati dobro in verno slovensko ljudstvo, ki tudi pri nas vedno bolj izpregleduje in ki se bo s časom gotovo otreslo vseh škodljivih hujskačev!

Z ogorčenjem zavračamo nad vse krivičen protest občinskega zastopa v Dolini proti škofu in njegovi duhovščini. Zavračamo ga še posebej iz narodnega stališča in svetujemo občinskemu zastopu dolinskemu, naj skrbi za blagor svoje občine in naj se ne vtika preko mej svojega delokroga v notranje cerkvene zadeve na škodo vernega slovenskega ljudstva!

IZJAVA.

Podpisani duhovniki, službujoči v okrožju občine Dolina, obsojajo sklep zastopa iste občine z dne 30. novembra 1907, ki na škofovo okrožnico z dne 31. oktobra 1907 na nepristojen način sega v notranje razmere cerkvene discipline ter zavračajo njega sodbo o narodnem delovanju podpisanih kot nedostojno in krivično.

Ob enem izjavljajo, da se z veseljem klanjajo naredbi svojega škofa glede lista „Edinosti“, ker že zdavnaj izvršujejo, kar se jim nalaga in izrekajo tem potom svojemu škofu svojo odkritosrčno udanost.

V Dolini dne 12. januarja 1908.

Josip Zupan, dekan v Dolini.

Franc Cvejn, župnik v Borštu.

Ludovik Šonc, ekspozit v Boljuncu.

Karol Lampert, kaplan v Dolini.

Za Dolino-Rodik.

Občinski zastop v Rodiku je v seji dne 4. t. m. smatral za potrebno, da prepíše krivičen protest občinskega zastopa dolinskega proti tržaškemu škofu in njegovi duhovščini med svoje občinske sklepe. Da si ne bo morda kdo domišljal, da je to storilo starešinstvo iz kakega svetega navdušenja za blagor občine in slovenskega naroda, temveč iz nizkotnih in nehvalevrednih nagibov, priobčujemo tu dopis, ki nam ga je poslal zaveden in dobro poučen občinar iz Rodika.

„Dne 4. t. m. je bila sklicana seja obč. starešinstva v svrhu, da pregleda in odobri občinske račune. To je zadeva, s katero bi se morali obč. starešine pečati resno in izključno le sto zadevo v kratki zato določeni seji, ako bi jim — vsem — bilo kaj ležeče na dobrem gospodarstvu z občinskim imetjem in na blagostanju občinarjev. Toda kaj je nekaterim, in recimo naravnost, četvorici izmed obč. starešin mar blagor občine in občinarjev? Kaj je njim mar, da mora prav vsled te njihove nemarnosti prihajati zastopnik dež. odbora na obč. stroške popravljati njih grehe pri obč. računih? Njim je mar le pogubno strankarstvo in beganje ljudstva po krčmah in žganjarnah ter zastrupljanje verskega in npravnega čuta v ljudstvu po umazanih časnikih, vse to pod krinko lažinarodnosti. Trije izmed njih prodajo vsak hip svoje narodno prepričanje za „frakelje“ žganja, prav tako kakor svoje versko prepričanje! Cerkevne praga niso prestopili že več let, dasi je v cerkvi le slovensko petje, le slovenski govori, pri popoldanski službi božji istotako vse slo-

Dalje v prilogi.

Župnik Furlan

v „rudeči“ in v pravi luči.

Zelo slabo poučen je dopisnik iz sv. Križa, ki je skrupel člančič, ki je zagledal „rudečo“ luč v „Delavskem listu“ pod naslovom: „Bravo gospod Furlan“.

On pravi, da ta gospod dušni pastir zahteva od svojih ove, da mu prinašajo k „ofru“ bele in ne črne. Vsaka priposta pamet razume, da, če župnik v dobrodušnem dovtipu omenja bele in črne denarje, s takimi besedami izreka le željo, le nado, nikar pa zahteva, da morajo prinesiti k „ofru“ bele denarje. Tudi ni te želje izrazil ob času pomanjkanja, ampak ob času zaslužkov. Obrekovanje pa je, če se župniku podtika, da zahteva, naj mu, t. j. zanj, prinašajo darove. Cela župnija more pričati, da župnik ni za se še nikdar priporočal ofra, ampak da je večkrat izjavil, da za se ne prosi ničesar; lansko leto je celo na božični praznik cel ofer nabran pri veliki maši prepuštil za cerkvene potrebe, dasi bi ga bil smel za se obdržati.

Ni res, da župnik ne dovoli v bogim ljudem poljubljati svetinj „na puf“, (v „rudeči“ pameti pomeni beseda „na puf“ z a s t o n j, kar morejo dokazati z žalostnimi števiki razni osmičarji v sv. Križu; mi, ki smo bolj navadne pameti, razumemo to besedo drugače) ker ni do sedaj nikomur odrekol poljuba križa (svetinj nimamo pri ofrih) pač pa je povedal, da je zelo primerno, da vsak, ki gre k ofru, kaj podari za cerkev, ker to je ravno namen „ofra“. Speklo pa je grozno vboge falirane križke mokrača, ko je g. župnik na Silvestrov večer omenil krasne dohodke kat. cerkve v letu 1907. Rudeči „flikar“, ki se razume le na kronce in na litre, je v svoji toposti mislil, da je župnik govoril o denarnih dohodkih kat. cerkve, med tem ko je govoril edino le o krasnem napredku katoliškega gibanja drugod, zlasti pa v Avstriji.

Nazadnje napoveduje dopisnik, da bo kmalu cerkev prazna, če bo župnik tako naprej delal. Da 15 do 20 zagrizenih socialstov ne napolnuje, pa tudi ne izpraznjuje cerkve, dokazuje prav sijajno sv. misijon, ki se ta teden vrši v sv. Križu, kjer je navzlic vsem zabavljicam rudečkarjev cerkev vselej polna, večkrat nabito polna. Da celo marsikateri korajžen in svoboden socialist, ki se pa trese kot šiba ob belem dnevu prihajati v cerkev, dasi bi rad, se prikrade ob večernem mraku v cerkev in pazljivo poslušala misijonske pridige.

Veseli nas pa ljubeznjiv nasvet dopisnika, naj se naša „tako pusta cerkev“, ki nima nobene privlačne sile „olepša“; samo naj nam v svoji nedosežni modrosti pové, kje naj župnik dobi sredstev za olepšanje. Kako naj župnik prosi Križane (ki so imeli po izjavi dopisnika „letos prav lepe pridelke“) darov v ta namen, ako dopisnik smatra to za vsiljivo „moljenje“ župljanov, ki bo povzročilo, da bo „kmalu cerkev popolnoma prazna“?

Ni daleč čas, ko bodo Križani popolnoma prepričani o nesebičnosti svojega župnika; potem bo kmalu konec rudečega hujskanja.

Dopisnik iz sv. Križa naj se še kdaj oglasi, da bo imel zopet priliko se blamirati in se pred vsemi poštenimi občinarji prav temeljito osmešiti.

6. Ujčič na delu.

Pred kratkim časom imenovani profesor moralke v centralnem semenišču v Gorici g. Ujčič je postal kar naenkrat znamenita oseba.

Temu gospodu, ki je bil, odkar je duhovnik, večinoma le med kujigami in akti, v spovednici in na prižnici, ki je v javnosti nastopal prav malo, dela namreč reklamo posebne vrste nek tržaški list v svoji št. od 7. 1. 1908. pod gornjim naslovom.

List predstavlja prof. Ujčiča kot „slugo“ znanih tržaških krogov (!), se jezi, da je dobil prav on profesuro in mu očita narodni indiferentizem, ali kar protinarodno čustvovanje. No, o „narodnem čustvovanju“ se nočemo prepirati z nekaterimi takozvanimi voditelji. Ti le so „narodni“ večkrat le radi tega, ker rentira, med tem ko je prof. Ujčič sprejel vodstvo slovenskega „Alojzijevešča“ v Gorici iz same ljubezni do mladine, dasi je zavod le za slovenski del goriške, ne tržaške škofije in mu stvar prav nič ne rentira. Tako se kaže narodni indiferentizem, ali kar protinarodnost!

Da bi prof. Ujčič obupal nad boljšo bodočnostjo Hrvatov ali Slovencev v Istri in kar se je sicer pisalo, tega živa duša ne bo verjela, če pozna osebnost g. Ujčiča. Nekaj pa že lahko povemo mi gospodom narodnim „voditeljem“: če se ne bo vodila narodna akcija na strogo verski podlagi, postane Istra sicer ne italijanska, toda lepo počasi... socialistična.

Kaj imajo tržaški Lahi, ki so do zdaj ultranacionalno gospodovali v Trstu? Imajo štiri internacionalne socialiste na Dunaju, in ti le predstavljajo italijanstvo Trsta!

Le pazimo, da se ne začne širiti tudi po Istri socializem. Da bi le ne prišlo kesanje prepozno!

Sicer je dovolj čitati tržaški dnevnik, da spoznamo, iz katerih nagibov dela reklamo prof. Ujčiču.

Prvi nagib je nevoščljivost, to smo jasno spoznali iz pisanja tržaškega dnevnika. Drugi vzrok pa je bil že naveden v prvi številki „Zarje“, namreč Ujčičevi nazori o čitanju in sodelovanju pri protikršćanskih listih.

Tržaški dnevnik ne more skriti pri tej priloznosti svoje jeze, da je bil od škofa prepovedan in vsled tega začne razgrajati, če je le kjerkoli govor o prepovedi listov. Saj se razumemo, kaj ne? Zdej pa hočemo napisati dve besedi v tolažbo vznemirjenih gospodov:

1) „Piccolo“ e compagnia bella, o kateri govori trž. dnevnik, je po načelih katoliške moralke tudi strogo zabranjen. Če ga „duhovniki“ čitajo „po vseh zakristijah“ (kakor trde nasprotniki), bi znali biti to le taki duhovniki, ki so pozabili moralke. Sicer pa mi tega ne verujemo in se jim tega ne upamo očitati.

2) V Goriškem semenišču sta bila iz disciplinarnih razlogov svoječasno zabranjena tudi dva laška, krščansko-socialna glasila.

Konečno navajamo besede sv. Očeta Pija X. glede čitanja časopisov v semeniščih, (teh pa ne v tolažbo gospodov dopisnikov iz Gorice):

„Naj bo popolnoma zabranjeno, da bi gojenci semenišč sodelovali na katerikoli način pri zunanjih agitacijah; in za to jim prepovedujemo čitanje dnevnikov in perijodičnih časopisov; enega ali drugega teh zadnjih, če ima sicer trdna načela, pa bo mogel škof izjemoma dovoliti, ako ga smatra primernim za študije gojencev.“

(Enciklika S. Očeta Pija X. od 28. jul. 1. 06.) Proti encikliki pa vendarle ne boste pisali, vi „verni katoličani“!

Recite rajši direktno: Ujčič je preveč „klerikalen“ (brrr!) in zavoljo tega ga ne maramo. S tem... bo konec!

Političen pregled.

Avstrija.

V onih kronovinah, kjer bodo deželnozborske volitve, je jako živahno gibanje. Vipavska „kmečka zveza“ je postavila za kandidata posestnika g. Lavrenčiča, logaški okraj si je izbral za kandidata g. dr. Žitnika, ribniški pa g. Fr. Bartola in Fr. Jakliča. — Tudi v celjskem okraju, kjer se pa vrši le nadomestna volitev, stoji stvar našega kandidata g. Terglava jako ugodno. — Nižjeavstrijski dež. zbor je sklican h kratkemu zasedanju. Razpravlja o proračunu in o novem posojilu dunajskega mesta v znesku 360 milijonov. Porabiti nameravajo ta denar v olepšavo Dunaja in v koristne stvari. Davki se za to nič ne zvišajo. — Nižjeavstrijskim deželnim odbornikom je imenovan namesto ministra Gessmanna Slovenec prof. Sturm. — Krščanski socialci neumorno agitirajo za deželnozborske volitve. Postavili so že skoro povsod kandidate. — Tudi na Češkem je živahno. Češka katoliška stranka bo nastopila samostojno in postavila povsod lastne kandidate. Češki socialisti so postavili kot kandidatini dve ženski in sicer ženo znanega prof. Masaryka in ženo bivšega posl. Steinerja. — Nemške svobodomiselnice so sklenile kompromis za predstojajočo volitve. Kadar gre proti katoličanom, pozabijo liberalci na vse diference, mrznja proti veri jih vse združuje. — Govori se, da bode imenovan prof. Drtina, zet prof. Masaryka in strupen nasprotnik katoličanov za sek. šefa v naučnem ministrstvu. Ne dvomimo, da se bo posrečilo večini prepričati to imenovanje. — Državni zbor bo zopet sklican sredi meseca marca. Sedaj zborujeta gospodarski in proračunski odsek. Predlagati mislijo, da bi drž. poslanci ne dobivali več po 20 K na dan, ampak letno plačo 7000 K. — Delegacije začno zopet zborovati dne 18 t. m.

Hrvaška.

Toraj bratje Hrvatje imajo novega bana. Napeto vse pričakuje, kako bo vladal novi mož. Mi smo najbolj radovedni, kakšno stališče zavzame koalicijska nasproti Rauchu. Za podbana je imenovan Nikola Černkovich, za naučnega predstojnika pl. Mixich, za pravosodnega pa Aranitzky. Rauch bo vodil nove volitve. Sijajnega uspeha pričakuje Starčevićeva stranka prava, koalicijska bo šla pa najbrže malce nazaj. Bivši drž. poslanec Potočnjak, ki je dosedaj pripadal koaliciji, je izstopil. Sedaj napoveduje senzacionalna razkritja o intrigantu Supilu.

Ogrska.

Državnemu zboru bo predložen načrt za izpremembo poslovnika, da se, ako obvelja volivna

vensko! Ne le da sami nikoli ne gredo v cerkev, nego tudi druge odvrtaajo in vabijo v krčme, večinoma v svoje krčme! Sicer se izgovarjajo, da ne gredo radi svojega župnika, a prišli so slovenski misijonarji, tuji možje, katerih nikoli prej niso videli in morda več ne bodo, in nobenega ni bilo izmed one šestorice blizu, pač pa so pridno zabavljali zoper misijonarje in one „tepee“, ki so jih hodili poslušati. In ti štirje so porabili obč. sejo v svoje nečedno strankarstvo, mesto da bi vestno pregledali predložene obč. račune. Sicer se ne zmenijo nikoli za „farje“, razun če jih blatijo in obrekujejo in zmerjajo, v tej seji so si pa privoščili celo škofa in njegovo duhovščino.

Prišlo je pa tako. Dva Kozincev sta prinesla k seji nek popisani listek, ki ga je g. R. med sejo pokazoval bivšemu županu. Pregledovanje obč. računov je bilo jako površno, ker se je mudilo k glavni točki seje: protest proti škofu Naglu. Kakor večkrat, tako sta tudi takrat našla Kozincev dva pristajaša med obč. starešinami iz Rodika. (Eden izmed njih mlad fant, krčmar, ki nikoli ne gre v cerkev, je bil dva dni po seji pri škof. ordinarijatu s svojo teto prosit, naj se ji odpusti kaj cerkvenega dolga; ali je tam tudi omenil, da je protestiral proti škofu?) Komaj je videl eden Kozincev ugodno priliko, je vstal, vzeml popisani papir v roko in bral, ali pravzaprav buhtabiral nekaj, česar pa skoro nihče ni razumel, a bral je več, kakor stoji v „Edinosti“. Potem pa je utrjeval svoj predlog tako le: „Tržaški škof je prepovedal našim duhovnikom brati list „Edinost“, ki je pravi slovenski in krščanski list za nas Slovence. Skoro vsi slovenski duhovniki so proti tej prepovedi nemškega škofa, ki bi hotel vse Slovence ponemčiti. Zato so vsa slovenska županstva povsod sklenila v svojih sejah, da se priskoči s protesti na pomoč ubogim duhovnikom, ki se bojé škofa. Torej moramo tudi mi pokazati, kakor vsi drugi Slovenci, da smo za narod in podpisati ta protest. Kdor ga ne podpiše, je izdajca, je zoper slovenski narod, in bo imel sramoto pred celim narodom.“ Na tak komando so morali možje podpisovati. Gori navedena četvorica - dva Kozincev in dva Rodičana - sta podpisala vedoma, druga četvorica - med njimi obč. župan - ni vedela, kaj je prav za prav podpisala in nikoli bi ne bila podpisala, ko bi bila vedela, kaj je napisano. Sploh sta vedela, kaj je pisano, le oba Kozincev, in en Rodičan, ki pa ni sopodpisal. Ta „protest“ sta vzela Kozincev s seboj in ona sama poslala v „Edinost“ in provzročila celo komedijo. Ljudstvo ne ve o tem nič!

Tako naš dopisnik. Nimamo kaj posebnega pristaviti. Kar smo rekli o ravnanju dolinskega zastopa, velja prav tako o rodiškem. Le ono poglavje „o strogo katoliškem mišljenju“ ob inskega zastopa izpustimo v tem slučaju, ker je iz dopisa kaj lepo razvidno. Dovolj, da čitatelji vidijo, da niso ti protesti izraz ljudske volje, ampak od drugod nasvetovani.

Onim občinskim zastopom, ki mislijo slediti dolinskemu in rodiškemu po tej sramotni poti, svetujemo, naj protest poprej popravijo, predno ga prepišejo. Mesto besed „zahtevamo duhovnov, ki bodo z nami čutili“, se mora glasiti: „zahtevamo duhovnov, ki bodo z nami popivali, škofa blatili, razkol pridigali in nas hvalili“. Tako bo vsaj bolj jasno in — — bolj resnično!

Še en glas iz duhovščine.

V svoji „naprednosti“ se občinski svet v Rodiku jezi na tržaškega škofa, ker je prepovedal svojim duhovnom čitati in podpirati list „Edinost“. Vprašamo pa te slavne možje: Kaj je vam mar, kaj bero duhovni in katere liste podpirajo, saj škof ni prepovedal vam brati ali naročati lista „Edinost“. Naročite si kar po deset iztisov za vsako glavo in berite, duhovnikom pa pustite, naj se sami pritožijo, če jim škofova prepoved ni po godu. Toliko prostosti nam bodele vendar pustili, da bomo v svojih zadevah sami odločevali, ne pa občinski zastopi

Okoličanski duhovnik.

Naročajte in razširjajte

„ZARJO!“

reforma, onemogoči obstrukcija. — Volivna reforma bo baje sledeča: Volivno pravico ima vsak ogrski državljani, ki je doveršil 24. leto ter zna mažarsko brati in pisati. Novi zakon se ne bo dotikal v volivno pravico privilegirancev, ki jo bodo imeli tudi zdaj. Sicer bodo volivno pravico imeli tudi oni, ki ne znajo mažarsko brati in pisati, vendar pa bo določena minimalna davčna mera. Tisti, ki hujskajo proti zasebni lasti, veri in državi in stanovom, ne bodo imeli volitve pravice. Volivni okraji bodo isti, kakor okraji okrajnih notariatov. Poslanska zbornica more uničiti mandate onih, ki agitirajo proti državnemu edinstvu deželâ ogrske krone ali pa so proti nji agitirali. Volilo se bo vsakih 6 let.

Nemci

na Pruskem zahtevajo, da se razširi volivna pravica. Ker pa se temu ustavlja nemška vlada, so bile v Berlinu velike demonstracije, zlasti proti državnemu kanclerju Bülowu.

Menelikovi

ljudje so dali Lahom v Abesiniji zopet po grbi. Lahi se smatrajo gospodarje mesta Lug. Meneliku pa to seveda ni prav. In zato so Abesinci napadli Lahè. Na prizadevanje zastopnikov Angleške in Francoske se je zadeva poravnala.

Maroški sultan

Abdul Aziz je odstavljen, novemu sultanu je ime Mulei Afid. Temu se je pridružil znani Raizuli. Homatije v Maroku so zmiraj bolj zamotane; utegnile bi roditi nove politične zapletaje.

NOVICE

Naročnikom. Na razna vprašanja glede plačevanja naročnine odgovarjamo, da naj se plačuje list vedno naprej. Kdor ne more plačati za vse leto na enkrat, plača tudi lahko vsaka dva meseca eno krono, ali pa tri krone za pol leta. Zelo hvaležni smo onim, ki so nam nabrali s tako razdeljenimi vplačili precejšnje število naročnikov.

Upravništvo.

Spremembe v duhovščini. Č. g. Jožef Križman, župe-upravitelj na Repentabru, pride za I. kaplana v Rojan; č. g. Anton Hreščak gre iz Rojana za ekspozita v Slivlje. V Trst k staremu sv. Antonu pride o. Toss, in v Piran gre č. g. S. Biondetti.

Na adresu slavnega c. kr. poštnega ravnateljstva. Od raznih strani nam prihajajo pritožbe, da naši naročniki ne dobijo „Zarje“ o pravem času ali pa sploh ne. Dobili smo celo „Zarjo“ na kateri je stal popolnoma pravičen in razločen naslov, nazaj z opombo, ki je bila očitno napisana na poštne uradu, „unbekannt retour.“ In vendar je dotični naročnik po svojem stanu znan daleč na okoli. Znana so nam imena vseh takih poštne gospodov in gospodičen in ako izvemo le-še za en slučaj, bomo brez pardona prišli na dan z imenom. Naročniki, ako ne dobite o pravem času „Zarje“, hodi- te na pošto in jo zahtevajte, mi odposljemo vsako številko redno in točno. — Slavno ravnateljstvo pa opozarjamo naj stori potrebne korake, da se v prihodnje ne bo več godilo kaj takega.

Nova župnijska knjižica pri Starem sv. Antonu je začela poslovati minolo nedeljo. Knjižnica je že sedaj preskrbljena z najnovejšimi dobrimi slovenskimi pripovednimi spisi, gotovo se bo pa vedno izpopolnjevala. Knjige se izposojujejo za sedaj ob sredah popoldne od 3-4 in ob nedeljah pol ure pred blagoslovom. Izposojuje se brezplačno, blagohotni darovi se hvaležno sprejemajo. Posojena knjiga se ne sme redno obdržati nad mesec dni. Knjižnica je v via dei fabri 2, III. Slovenci tega mestnega okraja, poslušajte se radi svoje knjižnice, ki vam bo nudila vedno zdravo berilo.

Letošnje zime do sedaj še prav malo čutimo. Vreme je bilo v tem tednu prav lepo, dasi nekoliko mrzlo.

„Svetoivanski narodni klub“ priredi v nedeljo dne 23. februarja ob 4. uri popoldne veliko ljudsko veselico, z igro, petjem, godbo, šaljivo tombolo itd. v spodnji dvorani „Doma obrtnega in konsumnega društva“ pri sv. Ivanu (pri cerkvi) v do- brodelni namen. Priprave se vrše že sedaj v velikem obsegu.

Slovenski socialisti so začeli letos izdajati v Trstu svoje glasilo „Delavski list.“ Proti socialnim demokratom smo že v prvi številki „Zarje“ označili svoje stališče rekši, da se v socialnem vprašanju navdušujemo za krščansko demokratsko načelo. Dasi imata krščanska in socialna demokracija marsikaj skupnega, nas vendar loči naše krščansko naziranje

in njeno brezverstvo. Najhujšega nasprotnika bo imela socialna demokracija v ljudstvu samem, ki se ne bo dalo več od nje terorizirati, ko bo enkrat strokovno organizirano spoznalo oživljajočo moč krščanstva in puhle obljube socialnih demokratov.

Jaurès-jeva hči v samostanu. Znano je, da je najhujši med hudimi francoskimi socialisti Jaurès (Šorè.) On je voditelj skrajne levice. Kot hud nasprotnik krščanstva se je pokazal zlasti pri zadnjem preganjanju na Francoskem. Sedaj pa javljajo, da je vstopila njegova edina hči, ki je visoko nadarjena, izobrazena in lepa v — samostan. Jaurès se je zadnje dni odtegnil političnemu življenju, ter je bival v svojem gradu Bessoulet (socialist pa grad!), kjer je pregovarjal svojo hčer, naj opusti namero postati ponižna in od sveta pozabljena redovnica, kar se mu pa ni posrečilo. Tudi to je — kazen božja!

Oddelek vojnega brodovja v Trstu. V nedeljo opoldne so priplule v tržaško luko vojne ladije „Nadvojvoda Friderik“, „Nadvojvoda „Karol Maksimiljan“, „Sv. Jurij“ in jahta „Lacroma“. Te ladije spremlja tudi več torpedovk. V ponedeljek je dospel v Trst poveljnik vojne mornarice admiral grof Montecucoli s svojim spremstvom.

Avstrijski in ogrski delegatje na potovanju. V ponedeljek zvečer ob osmih so došli semkaj s posebnim vlakom člani avstrijske in ogrske delegacije s svojima predsednikoma. Povabila jih je namreč uprava vojne mornarice, da si ogledajo brodovje in njegove pomankljivosti. Če se bodo delegatje na lastne oči prepričali o vsem, kar še manjka, da bo avstrijsko brodovje za slučaj vojske kos sovražniku, potem bodo — tako upa vojna uprava — gotovo glasovali za predloge, da se izboljša vojna mornarica. Iz Trsta so se odpeljali delegatje v sredo na Lloydovem parniku „Thalia“ v Pulj. Spremljalo jih je sem došlo vojno brodovje.

Statistika. Leta 1907 se jo porodilo v Rojanu 490 otrok, in sicer 248 dečkov in 242 deklic. Umrlo jih je 227, porok pa je bilo bilo 107. Ti podatki pričajo, da je rojanska župnija največje in najbolj obljudeno tržaško predmestje. — V Sežani je bilo preteklo leto 46 rojenih, umrlo jih je 27, porok pa je bilo 11. Cela župnija šteje okoli 2100 duš. — Župnija sv. Jakoba v Trstu. Krstov je bilo 1304 umrlih 708, porok 313. Župnija šteje blizu 40-000 duš. — Župnija Novi sv. Anton. Krstov 1174, umrlo 709, porok 486. Duš ima župnija 50-000. — Župnija sv. Vincencija. Krstov 646, umrlo 363, porok 166, število duš 25-000. — Župnija Stari sv. Anton. Krstov 204, umrlo 165, porok 111, število duš župnije blizu 10-000. — Bazovica. Rojenih 53, umrlo 27, porok 9, število duš 1726. — Kontovel. Rojenih 54 umrlo 26, porok 11, število duš 1250. — Prosek Rojenih 55, umrlo 33, porok 11; župnija šteje približno 1600 duš.

Sv. Križ pri Trstu. Krstov 73, umrlo 34, porok 13. — Sv. Just v Trstu. Krstov 332, umrlo 214, število duš blizu 11-000.

Bratovščina sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu imela je 17. oktobra l. l. svoj redni občni zbor v prostorih slovenske šole pri sv. Jakobu. Udeležba je bila velika. Predsedoval je predsednik č. g. Škabar. Delovanje bratovščine je načrtal družbin tajnik A. Zink, povdarjal njen pomen in koristi in priporočal jo je v vsestransko podporo. Izrekla se je zahvala neumornemu blagajniku L. Šeražinu in odstopivšim odbornikom gg. A. Slamiču, J. Macarolu in A. Zobcu. Zahvala so je izrekla slovenskim tiskom, ki so brezplačno objavljali vesti o bratovščini in slednjič vsem njenim dobrotnikom.

Umrle ude se je priporočalo v molitev. — Po raznih nasvetih se je volil ta le odbor: Predsednik: Matija Škabar, podpredsednik: Ivan Prelog, tajnik: Andrej Zink, blagajnik: Luka Serožin, in odborniki Anton Škapin, Štefan Stančič, Valentin Cigoj, Štefan Renčelj in Martin Drejšček. — Dohodkov je imela bratovščina 998 Kron, troškov pa 977 Kron.

1 0 tisoč delavcev brez dela je, kakor poročajo razni časopisi, v New-Jorku. Naši ljudje pa še vedno silijo v Ameriko.

Korošci se gibljejo. Pretečeno nedeljo je bil prvi občni zbor Slovenske krščansko socialne zveze za Koroško. Udeležili so se ga odposlanci skoro vseh koroških občin. Na vseh straneh imamo krasne vzglede krščansko socialnega gibanja. Na Goriskem, Kranjskem, Koroškem in Štajerskem delujejo z velikimi uspehi krščansko socialne zveze, le mi tržaški in isterski Slovenci, kjer bi bilo to skoro najbolj potrebno, se ne ganemo. Koliko časa bomo še spali? Kedaj vendar napoči dan, ko bomo spečim lahko rekli „dobro jutro“?

Zmrznil je nad Katinaro na cesti, ki pelje v Bazovico, Vincencij Maleroni, rodod iz Mengidora Boloniji, starček pri 80letih. Nič ne vemo kje, kdaj in kako nas smrt čaka.

V Lokvi pri Divači so vstanovili konsumno društvo, kjer prodajajo vsakovrstna živila. Početek

kaže dobro. Bog daj tudi napredka in blagoslova.

Pozor na cerkvene tatove! Preteklo soboto ob 10. uri zjutraj je nek lopov porabil priložnost, ko ni bilo nobenega človeka v Barkovljanski cerkvi, in je zlomil ključavnice pri dveh nabiralnikih, da bi si prisvojil, kar je bilo notri.

Nabiralniki so bili pa izpraznjeni malo dnij poprej. — Po sreči je bil cerkvenik blizu, in ko je opazil vlom, je hitel za lopovom, ga prijel in izročil straži. Našli so pri njem 33 manjših in večih ključev in drugo vlomilno orodje. Tat ni domačin.

Druga telefonska črta Dunaj-Trst se je otvorila dne 15. t. m. Govorilne pristojbine so iste, kakor pri že prej obstoječi črti.

Stare poštne znamke veljajo le še do 31. majnika 1908. potem izginejo iz prometa. S 1. junijem bodo veljavne samo nove jubilejne znamke. Stare znamke se lahko zamenjajo pri vseh c. kr. poštne uradih do 31. julija 1908. Spremenile se bodo v tekočem letu vse druge poštne vrednotice, kar se bo- de javilo pozneje od slučaja do slučaja.

Iz Istre.

Iz Jelšan. Našega preč. g. župnika Velharticega je v komaj pol letu zadela že tretja nesreča v družini. Najprvo mu je umrla sestra, soproga tukajšnjega trgovca g. A. Udoviča, pred poldrugim mesecem mu je smrt vzela dobrega očeta in sedaj je odšel v večnost še njegov mali nečak, sinček blagopokojne sestre, katerega je iskreno ljubil. Naše odkrito sožalje!

Sneg je pobelil minoli teden naša brda in polja, vendar je skoro povsod zginil.

Premog iščejo že delj časa v Dolenjah. Dobili so že precej žil, seveda ne prav debelih. Vendar pa je upanje, da skoro pridejo do zaloge premoga. Če se posreči, bo to gotovo velikanskega pomena za celo okolico.

Poročil se je na Trsatu dobro znani gostilničar in kovač v Dolenjah g. Rupnik. Bilo srečno!

Zaročil se je pretečeno nedeljo g. Anton Udovič, trgovec v Jelšanah z gđ. Marijo Frol-Baričkino istotam.

Pasji kontumac imamo v naši občini. To je posebno nadležno za ljubitelje in gojitelje večje množine psov, katerim se s tem napravljajo nepotrebni stroški za nagobčnike,

Velika je naša župnija in županija. Šteje okoli 5000 duš, a vendar še nimamo nobenega društva. Čas bi že bil, da se tudi pri nas pričenemo gibati in skrbeti za ljudsko izobrazbo. Zganite se vendar enkrat!

Napad na državni cesti. V sredo dne 8. t. m. je šel iz Pograda v Istri proti domu posestnik po domače Miha Srde iz Pasjaka. Na državni cesti pri borštu dalje od vasi Račice je srečal dva neznanca človeka. Eden ga je močno zgrabil za ramo in desno roko, da mu je zgornjo jopo raztrgal in je zahteval od njega, naj mu da denar, kar ga ima. A Miha je močan. Vendar se z desno roko ni mogel braniti, ker mu jo je napadalec držal. V tem trenutku pa si je pomagal, s tem da je lopova z levo roko tako udaril po glavi, da je napadalec kar padel na tla. Zazrši drugega na strani, mu je zaklical: „Zdaj pojdi ti sem, dam ti denar!“ V resnici pa je odhitel precej naprej, ker je imel pri sebi okoli 2000 kron in je bil brez vsacega obrambnega orodja.

Iz Rižanske doline.

Šolo nam dajte! Občine Podpeč Zazid, Praproče in Zanimgrad še vedno nimajo šole. Za te toraj ne veljajo državne postave. Čez 120 otrok je brez poduka. Če bi prosili za laško šolo, bi jo najbrže že zdavnaj imeli. Nesrečno zanje je, da so Slovenci. Ali ni to sramota! Je že vendar enkrat čas, da se takim razmeram naredi konec.

Za podporo „Lege“ je vedno dosti denarja, če pa naši poslanci zahtevajo kakšno podporo za slovenskega kmeta, je že blagajna suha. Reka Rižana neomejeno gospodari: posebno ob večjih nalivih se razlije čez polja in odnaša rodovitno zemljo. Vendar se ni še ničesar storilo, da bi se struga Rižane uravnala. Nečloveška pravica je, da slovenski kmet s svojimi žulji prispeva podpori tacega društva, ki raznaroduje njegovo lastno dečo, med tem ko za njegove potrebe nihče noče vedeti.

Iz Krasa.

Iz Tomaja, Vzlic slabemu vremenu smo imeli v Tomaju prav lepe božične praznike. Za te so nam namreč preskrbele tukajšnje šolske sestre domačo zabavo. V mislih imam prekrasno božičnico, katero so nam ponovno priredile v tukajšnjem „Elizabetišču“ in od ktere je imelo občinstvo brez dvoma izreden užitek. Dolgi, tudi od Vašega lista priobčen vspe- red se je izvajal od deklic — gojenk tako izvrstno in s takim občutkom, da smo bili kar očarani. Marsi-

kateri si je brisal solzo raz oči. Vsi so bili le ene misli, da je čč. šolskim sestram na srečo edino le prava vzgoja otrok in da se za to ne bojijo nobene truda. Res, mnogo časa so morale porabiti, da so otroke naučile za tak imeniten nastop! Kdo ne bi občudoval krasno igranje deklice Cigoj Anice v vlogi sv. Neže, Grmek Marije v vlogi Simforijane, Mlekuš Adele v vlogi Klavdije, Furlani Marije v vlogi sv. Emerencijane? Kdo ni bil ganjen, ko je videl nedolžnega angelčka — male deklice Marije Pavčič in slišal njeno nežno — angelsko petje? Pa tudi druge so svoje vloge prav izvrstno dovršile.

Kaj pa naj rečem o živih slikah s spremljevanjem petja? Te je bilo res nekaj tako ginljivega, da se človek čuti prenešenega v tiste rajske višave, kjer bo enkrat vžival svojega Stvarnika. Petje je vodil g. Mirko Šone ter rešil svojo nalogo častno. Pa vsaj družega od njega ni bilo pričakovati, kajti pri Soncih je od nekdanji muzika vdomačena.

Dostaviti mi je še, da je bila za šolske otroke posebej božičnica in da so bili otroci obdarovani pri vsem uboštvu čč. sester Rečem uboštvu, kajti neki ud okr. šol. sveta je izjavil, da so šolske sestre bogate. Sodil jih je najbrž po svojem polnem žepu, ker resnica je, da se živè le o miloščini in so zadovoljene.

Tukajšnji zavod ima trirazrednico s 5 učiteljicami ter ga obiskuje 170 deklic. Dosedaj je prispeval e. kr. okrajni šolski svet v podporo 400 fr.; a temu prispevku sta se vpela v zadnji seji in proti temu rentočila posebno učiteljska zastopnika in kar ni nobeden pričakoval, zgodilo se je! Podpora je bila ustavljena! Gotovo imata ta dva zastopnika v veliki časti žep Kraševcev, da bi iz njega izvlekla več tisočev Krone za novo šolo. To sta prava prijatelja kmeta! Tomajci je nimamo potrebe. Zadovoljni smo že s sedanjim stanjem in z ozirom na naše doklade za šole zahtevamo, da se krivica čč. šolskim sestram popravi ter se jim dosedanji prispevek ne samo vrne, temveč povikša. Tudi naš g. državni poslanec naj se blagovoli zavzeti za naš prekorišten zavod pri naučnem ministerstvu.

Konferenca duhovščine komenske in tomajske dekanije se je vršila minoli teden v Tomaju. Razpravljala so se razna moderna dušnopastirska vprašanja. Taka vzajemna posvetovanja med duhovniki dveh dekanij, ki sta sicer ločeni po škofijah a zelo sorodni po ljudskih potrebah, moramo posebno hvalliti in priporočati. Pri tej konferenci se je nabralo 28 K za šolske setre.

Lep zgled požrtvovalnosti nam nudijo šolske sestre v Tomaju, ki poučujejo v ročnih delih tudi odrasla dekleta. Tozadevno nam poroča prijatelj:

„Ko sem bil zadnjič v Tomaju, sem videl prihajati v samostan tomajska dekleta. Vprašal sem jih, čemu gredo tja in odgovorile so mi, da se gredo učiti ročnih del. Bile so stare nad 20 let!“ — In tako požrtvovalnim učiteljicam, ki pozvečujejo tudi svoje proste urice vzgoji mladine, je odvezel e. kr. okrajni šolski svet še tisto malo podporo. Morda bi bilo drugače, če bi ušle nune razporoko, pristo ljubezen, plesne venčke itd. Kaj ne?

Iz Amerike.

Koliko je Slovanov v Ameriki? V Zjedinjenih ameriških državah živijo približno 4 milijoni Slovanov, med temi en milijon 600 tisoč Poljakov, en milijon Čehov in Slovakov, 300 tisoč Rusinov, 300 tisoč Hrvatov, 200 tisoč Srbov, 150 tisoč Rusov in 100 tisoč Slovencev. Tudi v južni Ameriki je mnogo tisoč Slovanov, posebno Dalmatincev.

V Ameriko pišite slovensko, sevede ne le notri v pismu, ampak tudi naslov.

Naj le zvejo širom sveta, da smo tudi mi Slovenci nekje med živimi. Nič se ne bojte, da se bo pismo s slovenskim naslovom izgubilo, da je le razločno pisano mesto in ulica.

Več Slovencev prišlo ob življenje v Monongah rudniku. Iz Amerike je prišlo poročilo: Rudniška nesreča v Monongah je zahtevala več življenj Slovencev in Hrvatov.

Imena slovenskih ponesrečencev, ki so do sedaj znana, so: Anton Divjak, Miha Darkota, Jakob Kovač, Juri Šimko, Miha Muštra, Andrej Ajdovc, Miha Kršič, Ivan Danko, Josip Janko, Anton Prospeh, Andrej Martin, Stanko Urban, Jožef Kovač, France Kralj, Štefan Ignaček, Miha Hamoš, Miha Bric, Juri Polonček in Juri Polak.

Poročilo pravi, da je mrtvih 200 Slovencev, vendarj verjetno to ni, ker zamenjajo Poljake ali druge slovanske narode s Slovenci. Zagotovljeno pa je, da so gorimenovani Slovenci prišli ob življenje. Koliko je še mrtvih Slovencev, se ne ve, ker so mrtveci še v rudniku in jih niso spravili še na dan. Pač grozna nesreča, ki je zadela naše rojake v Monongah.

DRUŠTVA.

Marijna družba pri sv. Ivanu je napravila preteklo nedeljo veselico s petjem in igro. Igrala se je „Iz zmot na pravo pot“ Pohvaliti moramo vse igralke brez izjeme, da so jako dobro izvršile svoje vloge. Tudi pevske točke so dobro vspele. Igra se ponovi v nedeljo, dne 26. t. m. ob 5 uri popoldne in sicer v zgornjih prostorih obrtno-konsumnega društva (pri cerkvi). Jutri t. j. 19 t. m. bo pa občni zbor Marijine družbe.

Nekaj o združništvu.

(Dalje.)

Sv. pismo samo pravi: „Bolje je, da sta dva skupaj, kakor da bi bil jeden sam; koristi imajo od svoje zveze. Ako eden pade, vzdigne ga drugi. Gorjè mu, kdor je sam! Ako pade, nikogar nima, da bi mu pomagal. In zopet: „Brat, podpiran od brata podoben je utrjenemu mestu.“ In prosvetljeni sv. Oče papež Leon XIII. pravi v svoji okrožnici „o delavskem prašanju“: Človek je omejen v svojih močeh; to ga vedno naganja, da se veže z drugimi v medsebojno pomoč in podporo. . . Natorni nagon vodi človeka do skupnosti. — Po svojem bistvu je ideja združevanja krščanska; toda mnogi so ji dali drugo nekrščansko, materialistično podlago, zato imamo nauke o združevanju na materialistični podlagi, ki jih zastopa zlasti soe. demokracija in nauke o združevanju na krščanskem temelju, katere zastopa krščanski socializem. Oče znanstvenega socializma je kakor znano Karl Marx, katerega mogočni klic: Delavci, organizirajte se! je našel odmev med delavstvom vsega sveta in katerega posledica je danes organizirano delavstvo, ona moč, s katero mora računati kapitalizem. Očeta krščanskega socializma pa imenujemo blagega nemškega škofa Kettelerja. Ni namen tem. vrsticam, da bi obširneje govorili ne o soe. demokraciji ne o kršč. socializmu, ker nam bo dana še prilika govoriti o teh važnih stvareh v našem listu, ampak obkratkom hočemo le povedati, kako je vplivalo oziroma še vpliva to združništvo na nas Slovence.

Združna ideja je pri Slovencih našla jako ugodna tla. Slovenski narod ni narod bogatašev, kapitalistov, ampak velika večina slovenskega ljudstva spada k zatiranim stanovom (delavci in kmetje). Ko so pa se iz teh stanov izšli možje, ki so visoko dvignili zastavo združništva, bili so dani vsi predpogoji da vspe združništvo. Ni torej čudo, da se je jedro slovenskega ljudstva z navdušenjem oprijelo te rešilne ideje. Neštevilne so že dandanes med Slovenci panoge, iz katerih odseva umevanje našega ljudstva za združništvo, ali vendar še najlepše je razvito to na denarnem polju po vstanovitvi mnogobrojnih posojilnic in hranilnic. — Denarno suženjstvo je pa najhujše in najkrutejše. Narod, ki se osvobodi iz krempljev oderuhov, tak narod si zagotovi bodočnost. In ravno številne posojilnice po slovenski zemlji so dokazi in poroki, da se hoče naš narod osvoboditi in da hoče živeti, in da si hoče zagotoviti svojo svobodo in življenje potom združništva.

Največ slovenskih posojilnic je rajfajzovk, Tako se imenujejo po svojem ustanovitelju Raiffeisen (Rajfaizen.) Imamo pa tudi nekaj posojilnic, ki se imenujejo po svojem ustanovitelju Schultze-Delitsch (Šulce-Delič). Med tema dvema sestavoma pa je velika razlika. Oba, Rajfajzen in Šulce-Delič sta napovedala boj kapitalizmu, ali imela sta pa pred očmi različne cilje: Šulcejeve posojilnice imajo služiti le pohlepu po materialnem dobičku, Rajfajzove pa ob občnem blagru na podlagi krščanske ljubezni. (Dalje.)

Barkovlje.

(Krajepisna črtica.)

Zarja spava za gorami,
Drobne ptičke jo budè:
„Daj, predrami se, redrami,
In osveti nam poljè!“

Odpre zarja lahna vrata,
Svetli žarki venkaj vrò,
Lije se svetloba zlata
Črez nebo in črez zemljo.

Stemi pesnikovimi besedami Te pozdravljam v začetku Tvojega življenja, draga „Zarja“!

Čas je že bil, da si se predramila, da si odprla lahna vrata, in da začneš razlivate svitile žarke po našem precej temnem obzorju.

Ti si me povabila, da Ti tudi jaz pomagam pri tem delu. No, volja je dobra, toda roke so že okorne za tako delo. Hočem poskusiti. Ako Ti ta poskušnja ni všeč, pa vrzi jo, ne v koš, ampak v peč, kar je sedaj v zimi bolj koristno.

Pravijo, da pisati o cerkvah, ni več moderno, češ da imamo danes mesto njih gledališča, kjer se vrši moderna „služba božja.“

Jaz pa nisem mnenja, da bi se ne smelo pisati več o cerkvah. Sam cesar ali njegov namestnik obiščeta na svojih potovanjih po deželi najprej cerkev. Vsak tujec, ko pride v tuj kraj, si ogleda rad cerkev dotičnega kraja. Cerkev so torej še vedno na dnevnem redu. Tudi zanimanje za nove cerkve postaja dan danes zmerom večje. Celò cesarski Dunaj daje v tem lep izgled, odkar je tam krščanski župan, vrli Dr. Lueger. Pa tudi drugod zidajo pridno nove cerkve, Vsako toliko časa pride tudi meni od blizu in daleč kako vabilo za dobrovoljni prinos k zidanju nove cerkve.

O cerkvah se torej še vedno sme pisati. Mislim sem si torej, kaj ko bi tudi jaz začel svojo časniško kariero s tem predmetom? —

Barkovlje ima zgodovinska tla. Po mozaik-pločah, ki so jih tu pred nekaterimi leti precej globoko našli v zemlji, se sodi, da so tukaj stala letovišča rimske gospode. Pa tudi znamenita cerkvica je tu stala že v starih časih. Čitamo v starih listinah, da jo je nekdanji tržaški škof Enej Silvij Piccolomini, poznejši papež Pij II, obdaril leta 1462 s posebnimi odpustki.

Ta cerkvica je v teku časa zginila, mesto nje so pa tam leta 1785 postavili sedanjo. Ta je bila za tisti čas dosti prostorna, ker je štela vas takrat le kakih 300 prebivalcev, večinoma „mandrijerjev“ in ribičev. V teku zadnjih let se je pa mnogo spremenilo. Na prejšnjih njivah so zrastle „vile“ in palače. Kjer so bili poprej vinogradi, stoje zdaj čedne hiše. Kjer so prej ribiči izpirali in sušili svoje mreže, stoji zdaj javni drevesni vrt, kjer je enkrat morje pljusalo ob bregove, drdrajo zdaj elegantne kočije po široki cesti. Tedanja kapelanija je postala župnija, katera šteje zdaj 3000 duš; tedanja kapelanijska cerkev je postala zdaj župnijska cerkvica, ki se sramežljivo skriva med večimi zgradbami.

Nekdaj je nekdo nekje svetoval vaščanom, ki so imeli majhno cerkev, da naj se vsi s hrbti vprò v cerkveno zidovje in je tako razširijo. Mi smo hoteli pa na drugi način. Mesto se upirati, začeli smo zbirati. Ker pa gre tudi to počasi, zadovoljiti se moramo začasno s krpanjem. Začeli smo torej staro lepšati, kolikor je možno. O lanskem Božiču smo dobili novo, bolj ubrano zvonjenje. Imeli smo do lanskega leta srednji zvon, ki zasluži radi svoje zgodovine tukaj skromen spomin. Bil je gotovo eden najstarejših zvonov naše škofije. Napis na njem nam povè, da so ga vlili leta 1200, in prelili leta 1636. Opravljal je v starih časih žalostno službo. Visel je na velikem trgu v Trstu ter je s svojim otožnim glasom spremljal nesrečne obsojence na zadnjem potu na morišče. Pred kakimi 50 l ti so mu odkazali bolj častno službo v našem zvoniku, kjer je vernike vabil k službi božji. Lani mu je na enkrat zastal čisti glas, postal je hripav. Starost ga je ubila. Zdaj uživa zaslužen pokoj v deželni muzeju v Trstu. Mesto njega imamo dva nova zvonova. Prezvišeni gospod vladika je bil tako ljubezniv, da ju je prišel k nam domov posvetiti, vlila ju je domača livarna gosp. Lapanje pri sv. Ivanu v Verdeli.

Za zidanje nove cerkve se naš patronat malo briga. Kdor bi mogel in moral, tisti noče, mi bi hoteli, pa ne moremo. Imamo že načrte in proračune, pa spavajo spanje pravičnega tam nekje v mestnih arhivih, ako jih ni že prah zadušil.

Da bi Bogu vsaj nekaj dostojnejše bivališče pripravili, in da bi tujci, ki posebno v letnem času obilno k nam prihajajo, ne zabavljali preveč nad našo mestno občino, postavili smo v prezbitერიju na lastne troške novi šamotni tlak. Zdaj smo pa cerkvico še preslikali s pomočjo verskega zaklada in občine.

Tako je postala vsaj čednejša in dostojnejša hiša Božja. Želimo le, da bi jo župljani pridno obiskovali, dokler ne pride tisti zaželjeni čas, da si postavimo lepše in večje svetišče, kakor zasluži to znamenito od meščanov, tujcev in kopaljščnikov zelo obiskovano predmestje.

Listnlea uredništva. Več dopisov smo morali radi pomanjkanja prostora odložiti do prihodnjic.

Koledarček. 19. jan.: Ime Jezusovo. — 20. pondeljek: Fabijan in Boštjan — 21. torek: Neža. dev. muč. — 22. sredo: Vincencij, Anastazij. muč. — 23. četrtek: Zaroka Marije Dev.: Emerencijana. — 24. petek: Timotej škof. — 25. sobota: Izpreobrntev Pavla ap.; Amand. Vreme bo, kakor napovedujaja razni vremensk preroki, lepo in mrzlo.

Izgubil

se je črn pes, srednje velikosti, z belimi tacami na Krasu okoli Opčin. Kdor bi vedel zanj, naj to prijavi uredništvu «Zarje»; dobil bo od lastnika psa precejšnjo nagrado.

Knjižico „Ples“

katero je razven šest škofijskih uradnih listov (Celovec, Gorica, Ljubljana, Maribor, Poreč in Trst) priporočilo še mnogo drugih slovenskih in hrvaških listov, kar najtopleje priporočamo. Cena 70 vinarjev brez pošte. Naroča se: Uprava «Ples-a» TRST Vincenzo Bellini 2, IV.

ZALOGA

likerjev v sodčkih in butilkah
JAKOB PERHAVC

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor

vsakovrstnih najfinejših in starih vin v butilkah.

Postrežba točna. — Cene zmerne. — Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu

Via Farneto 18, II. nadstr.

Kdorkoli ima kaj usmiljenja in krščanske ljubezni, bode gotovo kaj pripomogel za to velevažno zavetišče za brezposelne služkinje.

Slovenski Marijin Dom v Trstu.

Slovenci in Slovenke pošiljajte prispevke č. g. blagajniku - tajniku **Andreju Zink**, duhovnik, Trst (nova cerkev Sv. Vincenca).

Svetko Stanibal Škerl

Trst, Sv. Ivan.

priporoča svojo bogato založeno prodajalnico jestvin in pekarno.

Pošilja na deželjo tudi poštne pošiljatve od 5 K naprej.

Posebno se priporoča čč. duhovščini.

Obrtno in konsumno društvo Sv. Ivan

(pri cerkvi)

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

javlja sl. občinstvu, da je svoje prostore **preustrojilo v najnovejšem sloju.**

Ima na razpolag veliko dvorano v pritličju, n. j. modernejši pivski sa on ter tri sobe rezervirane za krstv poroke in društvene sestanke.

Toči domačevino, istrsko črno, belo vipavsko, kraški teran in refošk v butilkah.

Za obilni obisk se priporoča: Načelnistvo.

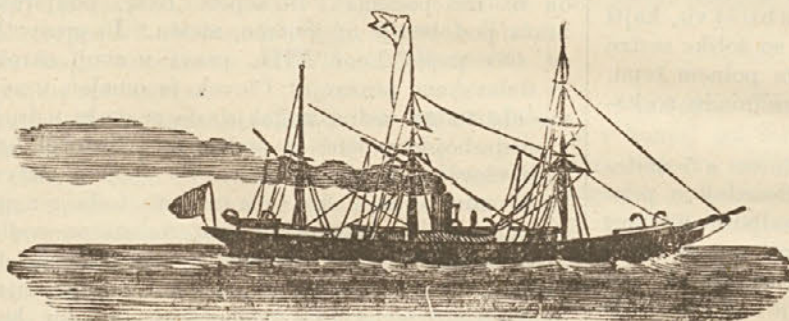
Prvi slovenski denarni zavod v Trstu Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Piazza Caserma šte. 2, 1 nadstropje (v lastni hiši).

Sprejema hranilne vloge in je obrestuje po 4% v aga se lahko po 1 K. Rentni davek plačuje zavod sam in ne vlagatelji. Posojuje denar na menjice zastave in vknjižbe. Ima najmodernejšo varnostno ce-

lico, varno proti vlomu in požaru, v njej se shranjujejo lahko: vrednostni papirji, zlatnine, biseri, testamenti itd. Ako hoče kdo kupiti srečke na obroke mu to pre- skrbi posojilnica jako po ceni.

Z Bogom! Srečno pot! V daljno Ameriko!

Zakaj potujejo naši ljudje najraje čez Trst na ladjah avstro-ameriške parniške družbe (Avstro Amerikana Bratje Kozulić i dr.)? Odgovor:

Rafaelova družba v Trstu priporoča to iz teh le vzrokov:

Prednosti: v Trstu 1) smo mi doma, 2) smo pod avstrijskim varstvom do Amerike, 4) ni treba menjavati denarja, 5) si

lažje pomagamo v svoji materinščini (v prodajalnicah, uradih, cerkvah), 6) imamo večinoma slovanske sopotnike.

Prednosti: na adijah avstro-ameriške (Austro-Americana) plovitbene družbe:

- 1) domači ljudje v postrežbi, 2) domača kuhinja, 3) uvaževanje slovenskih jezikov, v napisih, govoru, v razvrstitvi (po narodnosti v izseljeniškem domu i na ladjah), 4) lastni izseljniški dom, obdan z lepim vrtom na samem, izven mesta tik morja. Do poslopja električni tramvaj. Po vseh prostorih električna razsvetljava. Hrana in stanovanje brezplačno pred odplitvijo za 2000 oseb, 5) močne ladje, 6) v izseljniškem domu nameravana katoliška kapela. Govorilo se je tudi o posebnem dušem pastirju za izseljence, 7) strogo ločenje veroizpovedanja, narodnosti, spola. 8) Vožnja mnogo cenejša, 9) Zveza tudi v južno Ameriko. 1908) 10. Strogo nadziranje in poduk agentov, ki ne smejo vabiti še manj pa siliti ljudi v tujino.

Josip Rože

Trst - mizarski mojster - Trst

Via Giulia — Telefon šte. 1971.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna stavbinska in druga mizarska dela. Posojuje tudi različne odre in scenerije za vsako igro ali koncert. Postrežba točna. Cene jako nizke.

Edina mehanična

Tovarna pohištva

v Trstu

tvrdke Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa 46.

— Skladišča Piazza Rosario št. 1. —

Trgovsko-obrtna zadruga

Via S. Francesco d'Assisi št. 2, I. n. **V TRSTU** Via S. Francesco d'Assisi št. 2, I. n.

kjer je bila prej «Tržaška posojilnica in hranilnica». — Telefon št. 16-04.

Poštno hranilnični račun 74679

Sprejema hranilne vloge od vsako- **5** Sprejema tudi vloge po 1 K na teden, gar, tudi če ni član, in je obrestuje po **5** tako da se po 260 tednih dob 300 K

Sprejema hranilne knjižice tujih zavodov, in je realizuje ne da se bi obrestovanje pretrgalo. —

Daje v najem hranilne pušice, katere so najprimernejše sredstvo za varče anje v družinah — posebno pa, pri nedoraslih. Hranilne pušice se odpirajo le v uradu. — Deleži so po 20 K in po 2 K.

Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami, ki so: ob delavnikih od 9—12 d. in 3—5 p. Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.

Registrowana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema hranilne vloge tudi od **4 1/2 %** Davke plača hranilnica sama. neudov in jih obrestuje po **4 1/2 %** Za varnost vlog jamčijo udje.

(280) z vsom svojim premoženjem v znesku približno en milijon kron in pol.

Za večje vloge se tudi daje višje obresti po ustnem pogovoru s stranko. — Hranilnica in posojilnica je pod nadzorstvom svetoivanske duhovščine. Hranilne vloge sprejemata za našo hranilnico v Trstu č. gg. **Frančišek Guštin** in **Hadrijan Brumec**. — Vsak krščansko misleč Slovenec naj vlaga svoj denar le pri Ljudski hranilnici i posojilnici pri sv. Ivanu pri Trstu.

Ves božji dan krožim po Trstu, a vse zastoj. * *

Kaj pa bi rad? Par dobrih čevljev. Če hočeš dobiti dobrih čevljev in če nimaš prav polne mošnje, pojdi lepo cerkvi sv. Petra v starem mestu ulica Rosario št. 2 in stopi v slovensko zalo- go obual. Čevljarski mojster **Josip Stantič** ti bo prav po domače slovensko postregel z najboljšimi čevlji za nizko ceno. Poskusi!

No, kako je bilo? Imenitno, izvrstno. Čevljev se tu dobi za vsako nogo, kakor da bi na nji vz- rastli. — Ni čudno saj zalaga ta mojster tudi c. k. ljudi.

Razširjajte in priporočajte „ZARJA“